

Ч. 7 і 8

Червень-Липень 1980 СЕРПЕНЬ

Шіна 75 н.

РІК 30

ЛІГ МИКИТА

~~РОЗУМ~~

Минають осені і весни,
Скриплять Історії колеса,
Десь по сусідах — розум ходить ...
А в нас?
Хлюпощиться геройка словесна
З нагоди,
До нагоди,
Без нагоди.
І ніхто не зрадив нам,
що тупість — правом знесена,
І розум — вже давненько в моді.

Історії колеса не спиняються.
Хтось каеться?
У нас ніхто не каеться!
Доля спинилася на мить біля порога,
Питається:
Чому ви глупоту зробили богом?
Пішла,
Не обертається ...

Зоя Когут

ПРИМІТИВ ЦЕ...

Нависла хмара над народом:
Бреде важким і певним ходом,
Іде вгору, Чвалає вниз,
Світ заслоняє своєю тінню,
Думок змітає цвіт весінній,
Тупий,
Страшний
Примітивізм.

І стихло все, лиш чути кроки,
І відчуралися пророки,
Завмерла ніч,
І день завмер.
Кого ховаемо тепер?
Чом все мовчить і хто помер?

Мовчав весь світ,
Стояв в байдужій позі,
І дивився,
Як народ —
Ховав свій розум ...

Зоя Когут

НА НОВУ АКАДЕМІЮ

Гвалт, рятуйте нас від епідемій,
завелась пошестя академій!

Ще й печать духової анемії,
щоб давати відзначення і премії.

В них одна полеміка з полемік:
кому дати титул „академік“.

Виробили правила й рецепти —
но й посунули амбітники-адепти.

Мов ота ославлена алхемія,
„академіків“ плодить академія

і вручає вигадані грамоти
навіть тим, кому бракує грамоти,
роздає урочисто дипломи
тим, хто просто аж ячит з оскоми.

Графоману, щоб піднести йому статус,
дали титул „поет лавреатус“.

Скажіть, добре людоњка, де ми є,
що у нас такі академії?

Іриней Верес

Співчуття Формалістові

Був поетом, справжнім поетом,
Та рішив пролісти
У знавці-формалісти.
Точно виучив строфіку,
Ритміку, всі ці секрети,
Та де ж ти надхнення, де ти?
Історія невесела:
Повисихали творчі джерела.
Себе знавцем вважає,
Другого — гномом,
Держить над душами
Комп'ютор з метрономом,
Та в тиші самоти,
Розілившиесь на музу,
Проклинає невдалу
Свою анакрузу.

І. Жак

НА ОСЕЛІ "ВЕРХОВИНА"

— Що це маestro Барка так таскає?.. Гриби з лісу?
— Та ні, це рукопис його найновішого твору "Свідок".

З ЛІСТИД

Дорогий Цвіяте!

Не маючи можливості потиснути Твою лапку і побажати з нагоди Ювілею за так влучне схоплювання пороків нашого еміграційного життя — що відкладаю на вакаційну зустріч у Гантері, — висказую признання за Твій "майстерштік": "політичний примітив у лікаря" в березневім числі. Він повинен дістати мистецьку нагороду за влучне зображення наших безголових політиків і присвячений тим учасникам Крайової Ради УККА, що так "славно" писалися, голосуючи за ігнатівську резолюцію.

Твій приятель

Дорогий Друже!

Перед хвилиною я прийшов із пошти — будинок зараз через дорогу — де вкинув до скриньки кілька листів, між ними до Вас. А сівши на старий фотель побачив біля нього листа до Вас: значить, я заадресував до Вас конверт і залишив, не перевіривши, що всередині нічого нема. Доказ, що єснє у світі склероза мізку, яка чицяється також тих, які ніби ще цілком не здурили, але вже є на порозі...

До речі — я не мав часу написати коротко, тому написав аж занадто довго.

ВАШ І. КЕДРИН

Що з того, що гарний краєвид, коли оселя бандерівська!

Що з того, що чисте повітря, коли оселя мельниківська!

Злосливий Лисуню!

Що Ти мав на думці, коли в попередньому числі дав фотографію гуски, як делегатки Союзу Українок!..

Ображена Союзянка

Від Редакції:

Поміщаючи Гуску, чи ми не могли мати на думці одну з тих геройческих гусей, що врятували Рим!?

Правду кажучи, то може тепер і для нас, в нашій політичній суматоці, одинокий рятунок — здорована мудра інтервенція українських жінок!?

ЛИС МИКИТА

Дорогий, хоч і не рідний Стрийку!

Ділюся з Тобою радісною вісткою, що наш далекий родич, Честерський Лис Микита, який пропав був перед кільканадцять роками, не загинув, але став астронавтом і тепер сателітом кружляє над містом братньої любові та слідкує, чи наша патріотична гроада тримається ще купи.

З радісним привітом.

Вірний Тобі нерідний небіж

Дорогий Лисе!

Пересиллю Тобі кілька автентичних відповідей учнів на годині релігії в українознавчій школі:

- Що є перший заповід?
- Не будеш мав Бога...
- Коли треба йти до церкви?

— Saturdays for Jews and Sundays for Ukies.

- Що є Свята Трійця?
- Син за Духом коло Отця.
- Коли Бог уродився?

— Грудень 25, або 7 січня BC — AD.

- Який найстарша церква?
- Святого Софійка.

I. K.

Високоповажаний Маestro!

...Можна сказати: якби "Лис Микита" був незданий, то й читачів не було би.

Гратуємо за Ваш труд і за добрий гумор через 30 літ!

З пошаною

П. і Р. Тимчуки

3 ЕПИГРАМ

У нас буває так:

Одні багатіться,
а других трафляє шляк...

КРИТИКОВІ:

Громамі спав тато чимало,

Що літератури

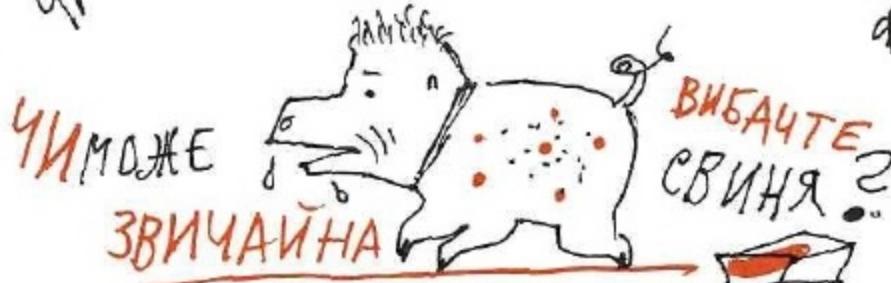
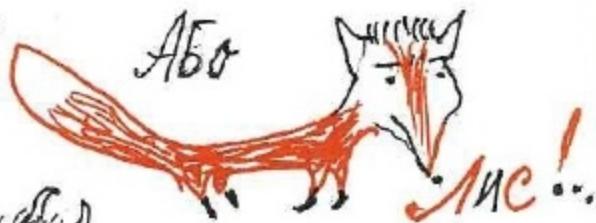
Пишуть в нас замало:

А я питання маю тут, чи тато —

Не пише часом —

сам забагато? ..

M. M.

З КОМЕНТАРЕМ І БЕЗ

У травні цього року відбувся на Союзівці многолюдний З'їзд Бережанців з нагоди 175-річчя Бережанської гімназії... Який жаль, що під час З'їзду не відспівано бережанського гімнусу, що починається строфкою:

“Бережани, Бережани,
не жаль ми за вами,
Тільки жаль ми за маїтров, —
і за пирогами!”

З нагоди літературного вечора українського поета з Києва, Мойсея Фішбейна, що його влаштували спільно "Словом", редакція журналу "Сучасність" і Нью-Йоркська Група, в деяких визвольнофронтівських колах казали:

— Треба було аж трьох шабесгойв, щоб зробити вечір одному жидкові!

І в противагу цій затій 2-ий Відділ ООЧСУ в Нью-Йорку влаштував у тому самому часі літвечір проф. д-ра Яра Славутича.

Сорока на плоті

● Довідуюмось, що наші дисиденти в Америці плянують купити вже цього літа власну вакаційну оселю і вже мають готову назву для неї: "Дисидентівка", але ще не знайшли собі свого пана Кваса.

● З Пассеїку пишуть нам, що члени ордену князя Святослава теж бажали взяти участь у визволенні тегеранських закладників, але вийшла технічна перешкода: був командир виправи, але не було війська.

● У Детройті говорять, що виданням двох регіональних збірників, "Підгаєцька Земля" і "Мандрівка землями Підгаєчини", лідери Головного Комітету Підгаєчан заслужили собі на вакації до кінця життя.

● Про нового члена редколегії "Свободи", ред. Я. Гайваса, в Джерзі Сіті говорять: "Це правда, що йому вдалося втекти з львівської тюрми "Бригідки", але з "Свободи" так легко не втече, раз туди попався!"

● Нас інформують, що в цьогорічному Фестивалі Молоді на оселі "Верховина" в Глен Спей візьме також активну участь 85-літній корифей українського танцю, Василь Авраменко ...

● Кажуть, що д-р Іван Макаревич так потішив молодого недавновисвяченого священика: "Ти, хлопе, не журись: якщо не дістанеш парафії в Чікаго, то приїжджає до моого гантерського деканату."

● У Вашингтоні говорять, що призначення сенатора Едмунда Маскі державним секретарем, це найкращий з польських "джовків", що їх вдалося зробити президентові Джіммі Картерові.

● З нагоди похоронів комуністичного вождя, маршала Йосифа Броза-Тіто, в столиці Югославії, Београді, відбувся з'їзд останніх коронованих голів, які покищо тримаються на власних шиях.

Живемо в добі вульканів.

В західній Америці вибухнув великий вулькан св. Галина, засипав пошлом кілька стейтів, а хмара попелу кружлила над цілим світом, і невідомо, чи й коли присипле нас, як колись попіл з Везувія! Пропало біля 100 людей, навіть один старушок з цілою "котячою родиною"! Сотні мільйонів доларів шкід, але вулькан ще даліше димить і погрожує новим вибухом...

На другому кінці Америки несподівано вибухнув "муринський вулькан" у Маямі. Назбиралося стільки кривд, а що мурини не мають такої "святої терпевності", як українці, то ж вибухнули вульканом! Три дні палили, грабили крамниці, розбивали авта білих, не пожаліли навіть і білих, нічим невинних хлопців, що переїздили через муринську дільницю, побили на смерть, ще й переїздили автами по їхніх тілах .. Сотні мільйонів шкід. але... хто їх буде платити? Білі платники податків!

Знов у Вермонті димить мало небезпечний вулькан — Солженіцин! Він вибухає час від часу, лихословить країну, що його захистила від "египетського гонення", але не передбачується більшої небезпеки, бо він бореться за "православну матушку Расюю", хоч сам з мішаною країнсько-російською родиною.

Не бракує різного калібріу вульканів і серед української еміграції в Америці.

Вже понад 25 років димлять прерізні региональні вулькані. Деякі вже викінчилися, але деякі ще димлять, як оба гучулські комітети.

Найбільшу активність проявляє Підгаєцький вулькан, що димів понад 10 років у Дітройті, аж врешті вибухнув блискучим "фаерверком" під Зелені Свята!

Димів кодись і патріархальний вулькан, особливо дві "сіамські сестриці", але вже минула тая "мода"...

Останньо почали диміти "дисидентські вулькані"!

Наші "вульканольоги" ще не устійни, які школи він може заподіяти?

Несподівано на наші Союзівці вибухнув "старий вулькан" — сеніор-сеніорів, інж. Степан Куропась, що під час "Тижня Сеніорів" безперестанку пускав "джовкі" за "джовкани", що аж сеніори "вмиралі зо сміху", як очевидці розказували! (На щастя — ніхто не помер!) З уваги на наші сумні часи — добре було б зібрати їх "саком-паком" і видати в календарі УНС!

Якщо ще хтось завважить якийсь вулькан, то нехай напишіть до "Лиса".

Вульканознавець

ПРАВОЗАХІСНИЙ НАСТУП НА МАДРИД

Попереду Григоренко
Веде своє військо,
Військо дисидентське —
Хорошенько

КУЛЬТУРНІ ВАКАЦІЇ

Українські подружки заплянували вакації на котрійсь з наших осель. Жінка пригадує чоловікові:

— А не забудь подати зміну адреси до редакції "Гвозді Поліарної"!

Тільки мудрець може судити про міру власної глупоти, і тільки дурень — про міру власної геніальності.

Чи в таборі, на Соколі,
Чи поза табором,
Згадуєм Тебе, "Веселко",
Незлім, добрим словом!

На пластовій чи сумівській оселі, в новацькому чи в юнацькому таборі, завжди і всюди прненмо згадує дітвора Українську Цукорню "Веселка" в Нью Йорку, в котрій вона провела багато мильних хвилин, знайшла рідну атмосферу та скріпила душу-тіло смачним харчунком, з якого славиться кухня "Веселки"!

Не забувайте ж і на вакаціях нашої адреси:
"ВЕСЕЛКА", 144 Друга евню, (в Пластовому домі!)

Щоб у Гантері, на пляжі,
Хлопців чарутати,
Треба конче в "Діадемі"
Гарний стрій прицбати.

На пляж чи на забаву, на вакації чи по вакаціях, у кожний час і в кожній порі року одягнеться елегантно і з смаком в цій широкознаній між своїми та чужинцями українській галантерійній крамниці та першорядній майстерні жіночих і чоловічих одягів

МАРІІ ВОЛОДИМИРА ЗАКЛІНСЬКИХ

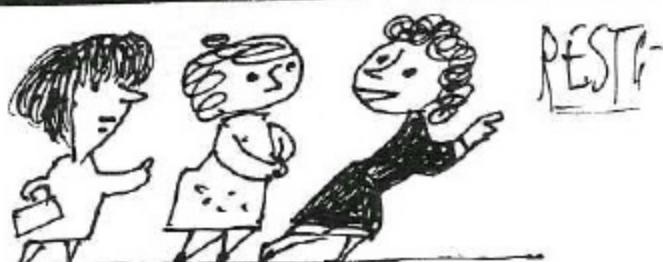
"DIADEM", 142 Second Ave., N.Y. City

Ми Вам, гості вакаційні,
Піддамо ідею:
Як, заглянете в Нью-Йорк —
Скочте в „Орхідею“!

По-дорозі на вакації чи з вакації, завжди цікаво й повільно відвідати українське середмістя Нью-Йорку, в центрі котрого, зараз біля крамниці "ЕКО", знаходиться той знаний український артистичний ресторан, головна квартира студентської богеми

Пані МУШКИ ПІДГОРОДЕЦЬКОЇ
ОРХІДЕА RESTAURANT
145, Second Ave., N.Y. City.

— Де будемо обідати?
— Найкраще ходімо там, де ми ходили разом
під час голодової демонстрації...

Зблизька і здалека
иде народ до „Ека“!
Це в Нью-Йорку славний
слад універсальний.

Новий власник крамниці „ЕКО“
ТЕОДОР ВОЛЯНИК

сердечно вітає Всіх давніших і нових
ВП. Покупців та бажає їм приемних вакацій!

ЕКО, 145 Second Ave., New York City.
Tel.: AL 4-0888

ПО ПОХОРОНІ ТІТА

Брежнєв: — Це я, твій давно загублений дядько. Тепер я прийшов заопікуватися тобою!

ВІДСТУПНИК

У домівці Літературно-Мистецького Клубу саме щасливо і без жертв у людях закінчився один з п'ятницевих вечорів, ряснно ілюстрований прозірками. Пані Уляна сходила сходами униз із другого поверху, втомлена й спрагнена свіжого повітря і либонь для того поступила по дорозі до клубу "Діброка", щоб згасити спрагу і скріпити сили скляночкою "кока-коли".

У дверях так званого клубу привітав її, навіть доволі ввічливо, один з тутешніх вождів, який зрештою заслужено і з відповідною гідністю носив титул магістра.

— Добрий вечір, пані добродійко, — вклонився гості з другого поверху. — Смію спитати вас, чи ви далі є в контакті з тим письменником-гумористом, що недавно вийшов із лікарні і тепер всім про це в "Свободі" розповідає і якось не годен цієї тематики вичерпати.

— В телефонічному контакті — так! — сказала підкresлено пані Уляна. Але можу вас потішити, що він, той гуморист, вже в короткому часі приїде з Філадельфії до Нью-Йорку — на вакації.

— Невелика це для нас потіха, — відповів, легковажно махнувши рукою пан магістер. — Саме в цій справі єсть до вас від нас прохання, пані добродійко! Якби ви його десь тепер зустріли, пана Ірека, то прошу передати йому вчора схвалену управою нашого Дому ухвалу, що він, пан Ікер, більше не сміє переступити порога цієї установи!

— Ви думаете — цього бару?

— Нехай буде по-вашоум "бару", а для нас — це клоб!

— А за що ви накладаєте на пана Ікера таку велику кару?

З причин принципових, або принципіальних. Вам, письменниці, видніше, як буде правильніше.

А може мені зрадите чим то він провинився і в котро-му місці зламав принципи? ..

— Можу!

— Ну?

— Він — змінив метрику!

— Як то — "zmінив метрику"?

— Перестав пити горілку!

От-от

ВОЛОДИМИРІ'

ЧОМУ ПЕРЕХРЕЩУВАТИ?

— "Сіяв мужик просо — жінка каже — МАК!" — Щось подібне і в нашій пресі. Американці кажуть "МАКІ!", а деякі наші "ридайхори" пишуть "МОСКІ"!!! Ніби чому? Невже не чують добре на вуха? А люди добре читають та й головами хитають...

З НАРОДНОГО ГУМОРУ

Їде селянин поїздом до міста на торг. Біля нього сидить Мошко. Мошко витягає оселедець і хоче їсти. Наш дядько питаеться:

— Що коштує такий оселедець?
— Одного золотого! — відповідає Мошко.
— Чому такий дорогий?
— То такий оселедець, що як з'сти, то людина стає зараз мудріша.

Селянин купив і з'їв. Коли виходять з поїзда, а біля станції продають оселедці по десять грошей.

— Мошку! Дивися, тут оселедці по десять грошей!
— Ну? Видиш, ти вже е мудріший.

R. L.

● Після того, як Яр Славутич на своєму авторському вечорі розказав про свій драматичний побут у столиці Ірану Тегерані та й прочитав для ілюстрації вірш з іранського побуту, один з привітних слухачів зіхнув: яка школа, що шанований автор не залишився довше в Ірані, може був би попав у "заложники" та й врятував нас від отого авторського читання віршів.

Дес тепер гакуратни припадає у календарі світого Володимира і пасувало би сказати ведрут того пару слов.

Бо то Володимирі' для нашого народу дуже важні та й цяла наша історія тримає си на Володимирах.

Бо, адіт, уже за кнезе Рурига ніч ніхто о Володимирах не знає. Тоді, подобно, як у нас тепер, була мода на Славці: Мирославці, Светославці, Мечиславці, Ізеславці, Ярославці і тим неподобно.

Справедливі Володимири зачинають си у нас від Володимира Великого. Екби не він, то ми по нинішній день ходили би нехрешчені, як тоді жиди, ци єкіс мормони.

Володимир Великий хрестив тоді всіх наліво і направо, а люди втікали у ліси, бо не кождий хід лізти у воду по сам пупець, як то малоють на образах. Бо тоді, бистре знали, наші Василіянти ще не вінайшли крошила, аби замісць покроплювати людий зверха, казали людям лізти у воду. І то, як хто був, ци у спідниці, ци у портках, вібачайте.

Таке хрещене Рим потім скавав, але я казав би, аби тоді, як розпинають си за традицією, домагали си, аби нам тоді назад привернули, бо не знати, ци теперішнє хрещене вальорне. І ци не треба би нині всіх заново перехрещувати... Позганети би всіх, ци до озера в Мішігані, ци до річки у Гантері, ци до басенту на Союзівці — переполокати у воді по шию, то може тоді вийшов би з нас тоді дідько, як сидить у кождім і пхає до незгоди.

Шо си тичит Володимира Великого, то по сегоднішній день йде суперечка межи вченими Ентешами з Иванту і Иванами з Ентешу, ци Володимир Великий вже тоді був православний, ци, як кажут, Василіянти, вже тоді належав до той Юнії.

Через тото ми всі, рахувати, справедливі православні юніяти. А єк хтос робит у Форда, то він є дубельтовий юніята.

Другий важний Володимир то був Мономах. Єк умирал, то наказував всем русинам, аби були у згоді, але єк наші взвали тога на ширшу дискусію, то же дужче посварили си і далі сварут аж по нинішній день.

Не знаю, як ви, але я на ту нашу сварку дивлю си трохи йнакше. Я гадаю, жи сварка і незгода грають в історії нашого народу велику роль. Екби взев і викинув всю ту ту сварку, то из історії у киянці не богато би си й лишило.

Ліпше, най вже буде, як є.

На останку, як наше колесо історії зачело си обертати в енчий бік, то Володимирі' дес си поділи, ци си поховали, досит, жи ех не було.

Тоді пішла йнакша мода на Иванні і так було, аж до піршої світової війни.

Аж у сімнацятім році, як вібухла Україна, то відразу з'євили си три Володимири. Іден Винниченко, другий Дорошенко, а третій Петлюра. Але тот був Семеон і через тото випала цала держава. І вернула си тепер стара мода на Славці...

Умисль Зозуля

ОЛІМПІЙСКИЙ ВІДМЕДІК

Політики мають багато проблем для розв'язки, яких не було б, якби не було політиків.

Всяк для відваги і — помер.

Рука ногу мие.

— Старіюся. Вже недочуваво того, що сам до себе кажу!

Більша зброя від наклепу — це правда...

Жінка повірить у все, що ви її скажете шепотом на вухо.

Довше перебування в товаристві оптиміста може зробити людину пессимістом.

ПІДГОТОВКА ДО ОЛІМПІЯДИ В СССР

ДО НАШИХ МАМІВ І ТАТІВ ДРУЖНЕЕ "ПОСЛАННЯ"

І ПРОХАННЯ!

Хоч "Свята Мамі" вже за нами, а "Свята Тата" ще перед нами, — але не можу витримати, щоб не відізватися до них отими "Поученнями Мономаха".

Недавно в нас відбулася школа танків, що тривала майже цілий рік. Як колишній курсант ще нашого незабутнього маєстра Василя Авраменка, я залюбки ходив на ці курси, щоб порівняти їх з тими курсами, де я ходив у Львові тому 50 літ!

І що я спостеріг?

На 30 дівчат, таких як "кров з молоком", було всього аж 6 хлопчиків, і то маленьких... Я не витерпів і почав переводити такий "опит" ("Геллуп полл") між батьками хлопців нашої округи.

І що вийшло?

Наши хлопці не користуються школи танків тому, що їхні мамці їх... перегодовують, немов "на заріз"! Вони важать від 30 до 50 фунтів забагато "живої ваги", і тому важко їм робити присяди чи йти "шупака" (повзунець).

Але чи наші мамці здають собі справу з того, що такий випашений синок часто помирає на серцеву недугу не доживши до 50 років, і залишає ще молоду вдову й діток...

А чи наші тати здають собі справу, що якби хотіли захищати своїх спадкоємців до якоїсь нашої революційної організації, щоб вони здобули українську Державу, то їхніх випашених синків можуть не прийняти, бо не зможуть їм дібрати одностроїв, а може не бу-

University of Toronto President James Ham and Father Swan of St. Michael's College open Ukrainian Week with traditional koibasa-cutting ceremony.

РЕДАКТОР-ЕМЕРИТ НА ВАКАЦІЯХ

— Що вони там, бідні, в „Свободі“, без мене роблять!

ПЕРША ЗАПОВІДЬ ДЛЯ ХВОРІХ "СЕРЦЕНОСЦІВ"

Поважай "шейсмейкера" свого, як себе самого.

НОВІЛЕЙНИЙ ФОНД

100 дол. — П. Яцик.

40 дол.: В пам'ять моого батька бл. п. Михайла Савчина, який високо цінив „Л.М.“ — Олександра Токій.

22 дол. — Др. С. Гринчишин.

20 дол. (кан.) Проф. С. Музичка, А. Кравчук.

18 дол. — Др. Ю. В. Шпилька.

12 дол.: С. Волошин, В. Захарчук.

8 дол. — П. Гайдя.

7 дол.: Др. Б. Т. Гнатюк, М. Н. Мітрянга, Р. Мороз, Др. Р. Осінчук, А. А. Подоляк, Ю. Поліщук, Др. Т. Самотучка, Др. В. Палідвор, Р. Петренко.

4 доли: Т. Загаєвич, І. Кукиль, О. Кущінір, Ю. Навроцький, І. М. Новоженюк.

3 дол. — А. Назарук.

2 дол.: Б. Дейчаківський, Л. Дончук, Др. Х. Дурбак, М. Дяжун, М. Галадза, Ю. Клось, Р. Кобилецький, П. Кравчук, М. Кривокульська, М. Криванівський, Л. Л. Крушельницький, Др. І. Куйдач, Д. Курдіяка, М. Лебедь, С. Магнет, Др. М. Рілецький, С. Ровдич, А. Р. Слиш, Я. А. Терлецький.

Дякуємо!

ти часу шити спеціальні однострої! І хто тоді буде воювати за Неньку-Україну? Зрештою, історія воен доказує, що в перших боях гинуть усі найвищі та найгрубші вояки, бо їм важко "задекуватися", настільки переживають війну найменші ростом і найхудіші. Як прийшли наші утівці до Німеччини, то були самі маленькі й худенькі, бо інші витинули в боях по дорозі.

Бував я у Канаді, а там зовсім "інша пара кальошів"! Там на курсах танків є забагато хлопчиків, а дівчат бракує. Чому? Бо перегодовані, і не можуть легко підсакувати. Такі випашені дівчата не зможуть стати до конкурсів краси, бо не зможуть здобути перших місць!

Отже — яку то кривду роблять наші мамці й тати, коли перегодовують свої "потіхі"!

І. КАВУН

"THE FOX"

P.O.BOX 10148

Detroit, Michigan 48210

Річна передплата 8.00 дол.

Editor Edward Kozak